

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

професор ЗВО з науково-педагогічної та навчальної роботи

Інна АНДРУШКО

“2” вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни ВК 5.10

Дентальна імплантація в практиці хірурга-стоматолога

підготовки доктора філософії

на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності II Стоматологія

(шифр і назва спеціальності)

2025 рік

Робоча програма з дисципліни Дентальна імплантація в практиці хірурга-стоматолога
(назва навчальної дисципліни)
підготовки фахівців третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
“ 27 ” серпня, 2025 року – 14 с.

Розробники:

Людмила ФЕЩУК, кандидат медичних наук, доцент ЗВО
Вікторія НАГАЙЧУК, кандидат медичних наук, доцент ЗВО
Ганна КРИНИЧНИХ, PhD, асистент ЗВО
Максим МУНТЯН, асистент ЗВО
Сергій ШУВАЛОВ, доктор медичних наук, професор ЗВО

Обговорено на засіданні кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії
Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова та рекомендовано
до затвердження на центральній методичній раді / науковій комісії

Професор ЗВО Сергій ШУВАЛОВ

“27” серпня 2025 року, протокол № 1

Схвалено на центральній методичній раді / науковій комісії та рекомендовано до
затвердження Вченою радою

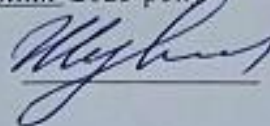
Професор ЗВО Сергій ШУВАЛОВ

“28” серпня 2025 року, протокол № 1

Схвалено методичною радою стоматологічних дисциплін Вінницького національного
медичного університету ім. М.І. Пирогова

Протокол від “ 28 ” серпня 2025 року № 1

“ 28 ” серпня 2025 року

Голова професор ЗВО Сергій ШУВАЛОВ

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Дентальна імплантація в практиці хірурга-стоматолога» складена відповідно до освітньо-наукової програми (ОНП) Стоматологія 2025 р., третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, галузі знань І (22) Охорона здоров'я та соціальне забезпечення, спеціальності ІІ (221) Стоматологія, введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України № 1023 від 15.11.2022 р

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем стоматології, застосування методології наукової та педагогічно-організаційної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення (Закон України “Про вищу освіту”, 2014; Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності ІІ (221) Стоматологія, 2022).

Дисципліна «Дентальна імплантація в практиці хірурга-стоматолога» є вибірковою компонентом циклу професійної підготовки ОНП “Стоматологія” (2025), розрахована на 1,5 кредити, які аспіранти засвоюють протягом 2 семестру на 1 році навчання. ВК «Дентальна імплантація в практиці хірурга-стоматолога» спрямована на формування компетентностей у сфері раціонального та доказового застосування базових методик імплантації у стоматологічній практиці. Дисципліна охоплює питання загальних принципів імплантації, базові методики таких операції у комплексному лікуванні стоматологічних пацієнтів.

Вивчення дисципліни дозволяє аспірантам поєднувати знання про патогенез і клініку стоматологічних захворювань із сучасними стратегіями вбору та проведення дентальної імплантації розуміти принципи міждисциплінарного підходу до лікування пацієнтів та застосовувати міжнародні клінічні протоколи. Особлива увага приділяється оцінці доказової бази застосування методів дентальної імплантації, безпеці пацієнта, етичним та правовим аспектам хірургічної стоматології.

Під час вивчення дисципліни аспіранти набувають навичок вибору оптимальних схем проведення дентальної імплантації, аналізувати отримані дані суб'єктивного обстеження пацієнта. Правильно поставити попередній та остаточний діагнози. Визначити тактику лікування.

Статус навчальної дисципліни: вибіркова, цикл професійної підготовки

Предметом вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Дентальна імплантація в практиці хірурга-стоматолога» є сучасні методи імплантації та їх застосування у стоматологічній практиці для профілактики та лікування дефектів зубних рядів порожнини рота; розглядаються лікарські засоби для допоміжної терапії захворювань: засади підбору, призначення та контролю ефективності імплантів у клінічних умовах, а також оперативні стратегії, які використовуються лікарем-стоматологом у повсякденній практиці та наукових дослідженнях.

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни «Дентальна імплантація в практиці хірурга-стоматолога» ґрунтуються на основі знань, здобутих аспірантами на другому (магістерському) рівні вищої освіти, та інтегрується з дисциплінами освітньо-наукового рівня підготовки: Філософія науки – забезпечує методологічне підґрунтя для аналізу сучасних оперативних концепцій та оцінки доказової бази застосування дентальної імплантації у стоматології; Академічна доброчесність, наукова етика та протидія корупції – формують принципи етичного застосування методів імплантації та відповідальність дослідника і практикуючого лікаря-стоматолога; Англійська мова у науково-медичному спілкуванні, Культура української наукової мови – створюють мовне підґрунтя для роботи з сучасними протоколами, науковими публікаціями та міжнародними рекомендаціями з дентальної імплантації; Медична етика та деонтологія, Біоетичні та медико-правові основи наукових досліджень – визначають етичні та правові аспекти застосування дентальної імплантації у стоматології; Соціальна психологія – сприяє формуванню комунікативних компетентностей для інформованої згоди пацієнта щодо імплантації, розуміння факторів прихильності до лікування.

Вибіркова компонента «Дентальна імплантація в практиці хірурга-стоматолога» інтегрується з дисципліною «Сучасна стоматологія», забезпечуючи формування системного підходу до лікування пацієнта з позицій доказової медицини; інтеграцію знань про патогенез та клініку основних стоматологічних захворювань із фармакологічними стратегіями їх терапії; а також сприяє закладенню

науково-практичних основ для подальшого вивчення спеціалізованих дисциплін: Терапевтичної стоматології, Хірургічної стоматології, Стоматології дитячого віку, Ортопедичної стоматології, забезпечуючи наступність і практичну орієнтованість підготовки аспіранта.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни:

- 1.1. Основною метою дисципліни є здобуття теоретичних знань з дентальної імплантації та оволодіння клініко-лабораторними етапами ортопедичного лікування на дентальних імплантатах: складання плану лікування хворого, визначення стану кісткової тканини щелеп та степеню атрофії альвеолярного відростку, обґрунтування типу стоматологічної імплантації, визначення плану гігієнічних маніпуляцій та спостереження за хворим після хірургічного та ортопедичного етапу імплантації.
- 1.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Дентальна імплантація в практиці хірурга-стоматолога» є надання аспірантам теоретичних знань і практичних навиків, поглиблене вивчення специфічності оперативного лікування при хірургічному етапі дентальної імплантації, що пов'язана не тільки з об'ємом оперативного втручання та анатомічною особливістю щелеп, а й спеціальною хірургічною корекцією м'яких тканин порожнини рота.
- 1.3. **Компетентності та результати навчання**, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання освітньо-наукової програми “Стоматологія” третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення, спеціальності ІІ Стоматологія.

Згідно з вимогами ОНП третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності ІІ Стоматологія дисципліна «Дентальна імплантація в практиці хірурга-стоматолога» забезпечує набуття аспірантами наступних програмних компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми стоматології і дотичні міждисциплінарні проблеми, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні задачі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням професійної етики та академічної доб-рочесності.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК06. Здатність аналізувати інформацію та приймати обґрунтовані професійні рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК02. Здатність ініціювати, розробляти і реалізувати комплексні інноваційні проекти в сфері стоматології та дотичні до них міждисциплінарні проекти.

СК05. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики стоматології, виявляти проблеми, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень в стоматології.

СК06. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ре-сурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

СК07. Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї у сфері стоматології та з дотичних міждисциплінарних питань.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна «Дентальна імплантація в практиці хірурга-стоматолога» як елективна дисципліна вдосконалює фундамент для формування в подальшому інтегративних кінцевих програмних результатів навчання згідно з ОНП “Стоматологія” третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення, спеціальності ІІ Стоматологія, а саме:

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти медичної направленості, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері медицини.

РН09. Планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики,

належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.

PH11. Впроваджувати результати наукових досліджень в освітній процес, медичну практику та суспільство.

По завершенню вивчення вибіркової дисципліни «Дентальна імплантація в практиці хірурга-стоматолога» аспірант повинен знати:

- номенклатуру та класифікації стоматологічних імплантів, що використовуються в стоматології, та їх місце в міжнародних стандартах лікування;
- показання та протипоказання до стоматологічної імплантації;
- мати уявлення про основні методи діагностики при плануванні імплантологічного втручання;
- хірургічні протоколи імплантації,
- особливості взаємодії лікарських засобів при комбінованій фармакотерапії.

Аспірант повинен вміти:

- обґрунтовувати вибір оптимальної хірургічної стратегії для пацієнтів із різними формами стоматологічної патології з урахуванням сучасних міжнародних клінічних протоколів;
- використовувати клінічні та спеціальні методи дослідження,
- проводити обстеження беззубих ділянок,
- правильно обирати варіант імплантації та протезування.
- визначати спосіб введення, режим та дозування препаратів, виходячи з їх фармакологічних властивостей, стану пацієнта та супутньої патології;
- оцінювати ефективність і безпеку проведеного лікування на основі клініко-лабораторних критеріїв;
- демонструвати професійну відповідальність та дотримання принципів біоетики й академічної доброчесності при фармакотерапії стоматологічних захворювань.

2. Програма навчальної дисципліни

Дисципліна	Модулі	Загальна кількість годин	Кредити ЄКТС	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Дентальна імплантація в практиці хірурга-стоматолога	Модуль 1	45	1,5	10	10	25

Навчальна дисципліна вивчається аспірантами на 1-му році навчання у 2 семестрі, є одномодульною, завершується заліком.

Тема 1. Обстеження пацієнта та планування імплантації

На занятті проводиться вивчення загального поняття «Дентальна імплантація». Стоматологічна імплантація - історія розвитку. Історія розвитку стоматологічної імплантації в Україні та Внницькій області. Поняття «імплантат» і «дентальний імплантат». Питання етики і деонтології. Юридичні аспекти стоматологічної імплантації. Типи імплантацій, загальна характеристика. Показання та протипоказання до проведення дентальної імплантації. Поняття «остеоінтеграції» і «фіброостеоінтеграції». Якісна і кількісна оцінка кісткової тканини при проведенні імплантації.

Тема 2. Типи дентальних імплантатів, класифікація

На занятті проводиться вивчення типів дентальних імплантатів, класифікація. Матеріали для виготовлення дентальних імплантатів, вимоги до них, відповідність стандартам якості. Сучасні технологія виготовлення дентальних імплантатів. Різновиди систем імплантатів. Інструменти і обладнання для проведення імплантації. Передопераційне обстеження пацієнтів. Планування дентальної імплантації. Створення хірургічних шаблонів для імплантації. Особливості підготовки порожнини рота до оперативного втручання. Підготовка хворого до операції. Післяопераційне ведення пацієнтів. Аспіранти відпрацьовують навички діагностики невідкладних станів під час стоматологічного прийому та надання невідкладної допомоги в різних клінічних ситуаціях.

Тема 3. Ендооссальна імплантація.

На занятті вивчаються основні принципи ендооссальної імплантації. Типи ендооссальної імплантації. Показання і протипоказання. Техніка оперативного втручання в залежності від конструкції імплантатів. Сучасні тенденції в створенні внутрішньокісткових гвинтових імплантатів. Різновиди конструкцій внутрішньокісткових гвинтових імплантатів. Ускладнення при проведенні ендооссальної імплантації, їх профілактика. Ендооссальна імплантація. Типи ендооссальної імплантації. Показання і протипоказання. Техніка оперативного втручання в залежності від конструкції імплантатів. Сучасні тенденції в створенні внутрішньокісткових гвинтових імплантатів. Різновиди конструкцій внутрішньокісткових гвинтових імплантатів. Ускладнення при проведенні ендооссальної імплантації, їх профілактика.

Тема 4. Архітектоніка щелепної кістки.

Архітектоніка щелепної кістки. Принципи адаптивного формування імплантаційного ложа під внутрішньокісткові гвинтові імплантати в залежності від архітектоніки кістки. Відповідна реакція кісткової тканини на введення імплантату і функціональне навантаження. Регенерація і атрофія кісткової тканини. Підготовка імплантаційного ложа до проведення ендооссальної імплантації при атрофії альвеолярних відростків щелепних кісток. Аугментація кісткової тканини. Трансплантація кісткових блоків з внутрішньоротової і позаротової областей. Спрямована регенерація кісткової тканини. Поняття «остеоіндукції» і «остеокондукції». Субантральна аугментація. Огляд сучасних остеопластичних матеріалів. Методики розщеплення альвеолярного гребеня. Дистракція щелепної кістки.

Тема 5. Субперіостальна імплантація.

Субперіостальна імплантація. Види субперіостальної імплантації. Показання до проведення субперіостальної імплантації. Особливості планування, конструювання та виготовлення субперіостального імплантату. Підготовка пацієнта до проведення субперіостальної імплантації. Техніка оперативного втручання при проведенні субперіостальної імплантації. Ускладнення та їх профілактика. Прогнози функціонування субперіостального імплантату » Особлива увага приділяється показанням до призначення лікарських засобів системної дії при лікуванні захворювань слизової оболонки порожнини рота, розглядаються фармакологічні властивості та побічні дії таких препаратів.

Практичні навички: діагностика та лікування самостійних та симптоматичних уражень та дефектів зубного ряду, призначення медикаментозного супроводу в кожній клінічній ситуації, надання невідкладної допомоги у випадку розвитку ускладнень або небажаних реакцій при використанні медикаментозних засобів, виготовлення хірургічних шаблонів для дентальної імплантації на медичних моделях.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекцій	практичних занять	СРС
Тема 1. Обстеження пацієнта та планування імплантації	9	2	2	5
Тема 2. Типи дентальних імплантатів, класифікація	9	2	2	5

Тема 3. Ендооссальна імплантація.	9	2	2	5
Тема 4. Архітектоніка щелепної кістки.	9	2	2	5
Тема 5. Субперіостальна імплантація. Залік.	9	2	2	5
Усього за дисципліну	45	10	10	25

4. Теми лекцій

№ п/п	Тема лекції	К-ть годин
1	Сучасна класифікація зубних імплантів. Матеріали для зубних імплантів. Зубна імплантація. Види. Техніка операцій.	2
2	Сучасні технології та програмне забезпечення цифрового планування дентальної імплантації. Переваги цифрового способу планування на хірургічного етапі дентальної імплантації.	2
3	Особливості зубної імплантації на нижній щелепі. Розщеплення альвеолярного паростка. Сучасні остеопластичні матеріали. Класифікація. Характеристика.	2
4	Ускладнення зубної імплантації. Переімплантит. Етіологія, патогенез, клініка діагностика, лікування.	2
5	Удосконалення хірургічно-ортопедичного лікування дефектів та деформацій щелеп дентальними імплантатами за допомогою сучасних цифрових технологій інтегрованих в клінічну стоматологічну практику.	2
	Всього	10

5. Теми практичних занять

№	Назва теми практичного заняття	Годин
1.	Клінічна методика внутрішньоротового сканування для отримання цифрового відбитку ділянки уведення дентальних імплантів. Позитивні сторони та недоліки. Погрішності внутрішньороотового сканування, які слід враховувати при	2

	застосуванні навігаційного хірургічного шаблону для імплантації.	
2	Клінічні способи визначення первинної та вторинної стабільності дентальних імплантатів у кістковій тканині пацієнтів. Класифікація щільності кісткової тканини альвеолярних відростків щелеп. Сучасна цифрова система Osstell для об'єктивного встановлення коефіцієнта резонансно-частотної стабільності (ISQ) дентальних імплантатів	2
3	Застосування сучасної цифрової методики визначення фізіологічного співвідношення щелеп Centric Guide® для 4-8 індивідуалізованого функціонального навантаження стоматогнатичної системи пацієнтів при використанні дентальних імплантатів.	2
4	Сучасні підходи до розуміння клінічного застосування дентальної імплантації в клінічній практиці стоматологів.	2
5	Основні різновиди помилок і ускладнень при лікуванні дефектів та деформацій тканин зубо-щелепної системи пацієнтів. Залік.	2
	Всього	10

6. Самостійна робота

№	Назва теми самостійного заняття	Годин
1.	Клінічний протокол цифрового планування дентальної імплантації	5
2.	Спосіб виготовлення хірургічних шаблонів для дентальної імплантації на медичних моделях	5
3.	Застосування суцільнометалевих накістковий напрямних шаблонів CAD / CAM-виготовлення	5
4.	Спеціальне пародонтологічне обстеження пацієнта перед проведенням операції – дентальної імплантації	5
5.	Спеціальне внутрішньоротове імплантологічне обстеження пацієнта.	5
Всього		25

7. Індивідуальні завдання

Не передбачені програмою.

8. Завдання для самостійної роботи

Опрацювання матеріалу згідно з тематичним планом із застосуванням сучасних інформаційних технологій, опрацюванням ситуаційних задач, моделюванням клінічних ситуацій, пошуку on-line спеціалізованих ресурсів з презентацією сучасних методів дослідження та лікування.

9. Методи навчання

Методи навчання: мультимедійні та інтерактивні лекції, інтерактивні практичні заняття, наукові та клінічні дискусії, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж, консультація, суперечка, організація дослідження, спостереження, ілюстрація, демонстрація тематичних хворих, клінічно-дослідні роботи, проведення експерименту, виконання графічних робіт, робота в клініці, проведення практики, самостійна робота, досліди, вправи, лабораторний досвід, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу, створення ситуації новизни навчального матеріалу, опора на життєвий досвід, метод проблемного викладу, репродуктивний, пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, проблемно-пошуковий, дослідницький, творчий, аналіз, синтез, порівняння, узагальнення.

10. Методи контролю та критерії оцінювання

Контроль знань з вивчення дисципліни проводиться у вигляді:

1. поточного контролю, що здійснюється на кожному практичному занятті й дає змогу виявити рівень засвоєння окремих елементів навчального матеріалу;
2. підсумкового контролю – заліку – зараховується в кінці навчального семестру, якщо аспірант засвоїв дисципліну в повному обсязі та не має академічної заборгованості.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки аспірантів:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- розв'язування ситуаційних задач;
- структурований за процедурою контроль практичних навичок та умінь відповідно до переліку практичних навичок до кожного заняття.

11. Форма поточного контролю успішності навчання:

Поточний контроль знань студентів проводиться на кожному практичному занятті відповідно з конкретними цілями теми. Знання аспіранта з теми оцінюють традиційною оцінкою (за 4-бальною системою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно) згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю:

Оцінку “відмінно”

Заслуговує аспірант, який повністю відповів на всі поставлені викладачем питання, розв'язав усі отримані ситуаційні завдання 1, 2 і 3 рівня складності. Аспірант володіє всебічними та глибокими знаннями програмного матеріалу, засвоїв основну і знайомий з додатковою літературою; тісно пов'язує теоретичні знання з практикою, спроможний генерувати інноваційні ідеї.

Оцінку “добре”

Аспірант отримує, якщо при повній відповіді на всі питання він припустився декілька неprincipових помилок, виконав ситуаційні завдання 1 і 2 рівня. Допускає помилки при вирішенні ситуаційних завдань 3 рівня. Аспірант володіє достатніми знаннями програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою, правильно використовує теоретичні знання при вирішенні практичних завдань.

Оцінку “задовільно”

Аспірант отримує, якщо дав мінімальну (на рівні пізнавальної) інформацію по кожному з питань. Аспірант не повинен допустити стратегічних, принципових помилок під час відповіді на питання, правильно виконує ситуаційні завдання 1 рівня, допускає помилки при вирішенні ситуаційних завдань 2 і 3 рівня. Аспірант володіє мінімумом обов'язкових знань та умінь з дисципліни, але не засвоїв деталей програмного матеріалу, допускає неточності, не зовсім правильні формулювання, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу.

Оцінку “незадовільно”

Аспірант отримує, якщо не продемонстрував мінімальних, елементарних (пізнавальних) знань з будь-якого питання, виконує ситуаційні завдання з грубими помилками, допускає стратегічні, принципові помилки під час відповіді на питання. Аспірант не в повній мірі володіє мінімумом обов'язкових знань з дисципліни, не засвоїв основного програмного матеріалу, допускає грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю:

Оцінку “відмінно”

Заслуговує аспірант, який повністю продемонстрував чітке володіння практичними навичками. Аспірант вміє правильно виконувати завдання, тісно пов'язує теоретичні знання з практикою.

Оцінку “добре”

Аспірант отримує, якщо він припустився декілька неprincipових помилок під час виконання практичних навичок. допускає неістотні неточності, які не впливають на якість результату маніпуляції. Аспірант успішно виконує передбачені програмою завдання, правильно використовує теоретичні знання при вирішенні практичних завдань, володіє необхідними навичками і технікою їх виконання.

Оцінку “задовільно”

Аспірант отримує, якщо продемонстрував мінімальне володіння передбаченими програмою практичними навичками. Аспірант не повинен допустити стратегічних, принципівих помилок під час виконання практичних навичок. Аспірант володіє мінімумом обов'язкових умінь з дисципліни, але не засвоїв деталей програмного матеріалу, допускає неточності, порушує послідовність у виконанні поставлених завдань і відчуває труднощі при виконанні практичних навичок.

Оцінку “незадовільно”

Аспірант отримує, якщо не продемонстрував мінімальних, елементарних умінь з будь-якої навички, допускає стратегічні, принципіві помилки під час виконання практичних навичок. Аспірант не в повній мірі володіє мінімумом обов'язкових умінь з програмного матеріалу, допускає грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Оцінювання самостійної роботи:

Оцінювання самостійної роботи аспірантів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється на останньому практичному занятті одночасно з оцінюванням практичних навичок.

12. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді заліку після вивчення дисципліни. Підсумковий контроль зараховують, якщо аспірант засвоїв дисципліну в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття та відвідування лекційного курсу. Нарахування балів під час заліку проводять згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова шляхом конвертації середньої арифметичної оцінки поточної успішності здобувача освіти за універсальною 200-бальною шкалою.

Максимальна кількість балів, яку може отримати аспірант після засвоєння дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 122 бали.

Перелік практичних навичок , якими повинен оволодіти аспірант з вибіркової дисципліни

«Фармакотерапія стоматологічних захворювань».

1. Здійснювати вибір лікарської форми, дози та шляхів введення анестетиків залежно від діагнозу, плану лікування та індивідуальних особливостей пацієнта, з урахуванням сучасних протоколів та доказової бази.
2. Обґрунтовувати вибір лікарських засобів, їх дозування та способи введення при лікуванні та профілактиці каріозних уражень твердих тканин зубів, аналізуючи ефективність та безпеку препаратів.
3. Здійснювати вибір і критично оцінювати фармакотерапевтичні підходи при лікуванні та профілактиці некаріозних уражень твердих тканин зубів.
4. Застосовувати сучасні принципи фармакотерапії в ендодонтії: підбір оптимальних лікарських засобів для медикаментозної обробки кореневих каналів, матеріалів для пломбування кореневих каналів, контроль ефективності та побічного впливу.
5. Обґрунтовувати вибір лікарських засобів для лікування та профілактики захворювань пародонта, включаючи місцеві та системні препарати, їх комбіноване застосування та оцінку результатів.
6. Вибирати оптимальні схеми фармакотерапії при лікуванні захворювань слизової оболонки порожнини рота різного генезу, враховуючи сучасні протоколи та фармакогенетичні аспекти.
7. Розробляти алгоритми медикаментозної допомоги при невідкладних станах у стоматології, здійснювати вибір лікарських засобів і доз залежно від клінічної ситуації.
8. Володіти навичками виписування рецептів на лікарські засоби згідно з чинними нормативними вимогами та міжнародними рекомендаціями.
9. Аналізувати можливі лікарські взаємодії та прогнозувати ефективність фармакотерапії у пацієнтів з поєднаною патологією.

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують аспіранти

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова шляхом конвертації середньої арифметичної оцінки поточної успішності аспіранта за універсальною 200-бальною шкалою. До нарахованих балів за поточну успішність додаються індивідуальні бали (за умови їх зарахування на підставі успішного виконання індивідуальних завдань).

Максимальна кількість балів, яку може отримати аспірант після засвоєння дисципліни, – 200 балів.

Мінімальна кількість балів становить 122 бали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
180-200	A	зараховано
170-179,99	B	
160-169,99	C	
141-159,99	D	
122-140,99	E	
0-121,99	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних занять, самостійної роботи, питання, методичні вказівки, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмій здобувачів, навчальні фантоми та муляжі, технічні засоби навчання (комп'ютери з доступом до мережі Internet, використання відео- та фототеки).

14. Рекомендована література

Основна

1. Дентальна імплантологія: хірургічні та ортопедичні аспекти / Дворник В. , Добровольська О.В., Добровольський О.В.- Видавництво: Магнолія 2006. -2021. – 336 с.
2. Савчук О.В., Краснов В.Ю., Юрженко А.В., Азоді Фар С. Прогнозування успішності стоматологічної імплантації в пацієнтів з дефектами зубних рядів на тлі хронічного генералізованого пародонтиту. Сучасна стоматологія. 2021. № 5. С. 64-66.
3. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с
4. Semenov Ye. I. et al.: Comparative characteristics of dental defects and the volume of implantological care in the young population of Ukraine. Stomatological Bulletin 119(2), 2022, 60–65.
5. Клінічна фармакологія: навчальний посібник / М.В. Хайтович, Г.В. Зайченко, І.О. Афанасьєва та ін. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». – 2024. – 335 с. (чорно-білі).

Допоміжна

1. Антибактеріальна терапія в стоматології / Петрова Т.А., Островська Г.Ю., Луценко Р.В. та ін. – «Магнолія». – 2023. – 296 с.
2. Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- ImplantologyQuintessence Publishing Co,2019.- 401 p.
3. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: підручник / І.С. Зозуля, А.О. Волосовець, О.Г. Шекера та ін. — 5-е видання. – К. «Медицина». – 2023 – 560 с.
4. Фармакологія: підручник / І.В. Нековаль, Т.В. Казанюк. – 10-те вид., переробл. і доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2022. – 552 с.
5. Фармакологія за Рангом і Дейлом: пер. 9-го агл. вид. у 2 томах. Т.2 / Джеймс М. Ріттер, Род Флавер, Грем Гендерсон, Юн Конг Лоук, Девід Мак'юен, Гамфрі П. Ранг; наук. ред. пер. : Ганна Зайченко, Микола Хайтович. – К.: ВСВ «Медицина», 2022. – 342 с.
6. Фармакотерапія з фармакокінетикою: підручник для здобувачів закл. вищ. освіти / І. В. Кіреєв, О. О. Рябова, Н. В. Жаботинська та ін.; за ред. І. В. Кіреєва. — Самост. електр. вид. — Харків : НФаУ, 2023. — 378 с.
7. Фармакотерапія в стоматології : навч. посіб. для студентів стоматол. ф-тів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації та лікарів-інтернів / В. М. Бобирьов, Т. А. Петрова, Г. Ю. Островська, М. М. Рябушко. - Вінниця : Нова кн., 2019. - 399 с.

8. Ашаренкова О.В. Особливості клінічного перебігу та діагностики герпесасоційованої багатоформної ексудативної еритеми / О. В. Ашаренкова // Oral and General health. – 2022. - Vol.. - № 2. – P. 35-39.
9. Компресійно-дислокаційна м'язово-суглобова дисфункція скронево-нижньощелепних суглобів. Диференційна діагностика. Лікування / О.В. Рибалов, П.І. Яценко, О.І. Яценко, П.О. Москаленко ; МОЗ України, УМСА. - Полтава : АСМІ, 2019. - 111 с.
10. Pharmacotherapy in dentistry: manual / Bobyriv V.M., Petrova T.A., Ostrovska G.Yu., Ryabushko M.M., Kapustianska A.A. – Vinnytsia: Nova Knyha, 2020. – 376 p.: il.

15. Інформаційні ресурси

1. Сайт кафедри <http://www.vnmu.edu.ua/кафедра-терапевтичної-стоматології>
2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://www.library.vnmu.edu.ua>
3. Національна наукова медична бібліотека України: <http://www.library.gov.ua/>
4. Англomовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій: <http://www.pubmed.com>
5. Англomовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я: <https://emedicine.medscape.com/pulmology>
6. Електронний ресурс <http://www.joponline.org/>
7. Електронний ресурс [http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1600-051X](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1600-051X)
8. Електронний ресурс [http://dental-ss.org.ua/load/kniga_stomatologia/5]
9. Українська академія пародонтологів: <https://uaperio.org>
10. Українська асоціація пародонтологів: <https://aiukraine.com.ua>
11. Асоціація стоматологів України: <https://www.udenta.org.ua>
12. Закон України «Про лікарські засоби» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2023, № 20-21, ст.84) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-20#Text>
13. Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками <https://www.dls.gov.ua/>
14. Міністерство охорони здоров'я України <https://moz.gov.ua/uk>
15. Державна фармакопея України 2-ге видання і 7 доповнень <https://sphu.org/viddil-dfu>